

Tuottajat luovan talouden kasvun mahdollistajina

Luovien alojen tuottajien roolin vahvistaminen on strateginen investointi Suomen talouskasvuun, työllisyyteen, alueelliseen elinvoimaan ja kansainväliseen kilpailukykyyn. Tuottajat yhdistävät luovan työn, liiketoiminnan logiikan ja käytännön toteutuksen sekä mahdollistavat sen, että luova osaaminen muuttuu palveluiksi, tuotannoiksi, työpaikoiksi ja kestäväksi taloudelliseksi toiminnaksi. Samalla tuottajat toimivat tärkeänä sillanrakentajana hallinnon, tutkimuksen, rahoittajien, yritysten ja ruohonjuuritason toimijoiden välillä. Työnimikkeitä, vastuualueita ja roolituksia on erilaisia taiteen ja kulttuurin eri laidoilla – ja välillä niiden ulkopuolella. He työskentelevät esimerkiksi kulttuurihankkeiden, esitysten, näyttelyiden, festivaalien ja muiden tapahtumien, verkostojen ja kehittämisprojektien parissa.

Tuottajat mahdollistavat taiteellisen työn

Luovien alojen rahoitus- ja tuotantorakenteet painottuvat edelleen vahvasti yksittäisiin projekteihin, vaikka luovien alojen jatkuvuus rakentuu pitkäjänteisistä verkostoista, osaamisesta ja tuotannollisista rakenteista. Käytännössä taiteilijat vastaavat usein samanaikaisesti sekä taiteellisesta työstä että tuotannosta, rahoituksesta, koordinoinnista, hallinnosta ja verkostojen rakentamisesta. Tämä hajauttaa osaamista ja heikentää mahdollisuuksia pitkäjänteiseen kehittämiseen, kasvuun ja kansainvälistymiseen.

Tuottajat rakentavat tuotantoja ideasta toteutukseen, kokoavat monialaisia työryhmiä, vastaavat rahoituksesta, riskienhallinnasta, kumppanuuksista ja käytännön organisoinnista sekä mahdollistavat luovien sisältöjen saavuttamisen yleisöille ja markkinoille. Ilman tuotannollista osaamista luovien alojen arvoketjut eivät toimi täysipainoisesti eikä luovan talouden kasvupotentiaali realisoitu. Nykyiset rahoitusmallit eivät kuitenkaan tunnista riittävästi tuotanto-, koordinointi- ja välittäjätyötä osaksi rahoituskelpoista toimintaa. Tämä heikentää tuotannollisten rakenteiden kehittymistä ja vaikeuttaa pitkäjänteisten yhteistyöverkostojen rakentamista.

Toimenpide-ehdotukset

- Tunnistetaan tuotanto-, koordinointi- ja välittäjätyö rahoituskelpoiseksi toiminnaksi osana luovan talouden rahoitus- ja elinkeinopolitiikkaa.
- Kehitetään pitkäjänteisiä rahoitusmalleja, jotka vahvistavat tuotantorakenteita ja yhteistyöverkostoja yksittäisten projektien sijaan.

Tuottajat rakentavat alueiden elinvoimaa, yhteistyötä ja turvallisuutta

Tapahtumat, kulttuuripalvelut ja luovat alat vahvistavat alueiden veto- ja pitovoimaa, matkailua, yritystoimintaa ja yhteisöllisyyttä, mutta niiden toteutuminen edellyttää koordinoitua toimintaa ja toimivia rakenteita tuottajille. Ilman riittäviä tuotannollisia verkostoja kulttuuritarjonta keskittyy helposti suurimpiin kaupunkeihin, mikä heikentää alueellista tasapainoa ja mahdollisuuksia pitkäjänteiseen kehittämiseen eri puolilla Suomea.

Luovien alojen tuottajat kokoavat yhteen kuntia, viranomaisia, tapahtumatoimijoita, yrityksiä, palvelualoja ja muita alueellisia toimijoita sekä mahdollistavat resurssiviisaan yhteistyön myös

niukkenevien resurssien tilanteessa. Tuottajat toimivat käytännössä yhteistyön mahdollistajina ja keskustelun rakentajina sekä kuntien sisällä että kuntien välillä.

Tuottajien merkitys liittyy myös yhteiskunnalliseen vakauteen ja sisäiseen turvallisuuteen. Pitkäjänteiset, tuottajien toiminnan ja merkityksen huomioivat rakenteet luovat jatkuvuutta yksittäisten projektien sijaan ja vahvistavat turvallisempien, saavutettavampien ja sosiaalisesti kestävien toimintatapojen juurtumista osaksi tapahtuma- ja kulttuuritoimintaa. Tuottajien kautta turvallisuutta koskevat käytännöt, toimintamallit ja osaaminen voivat levitä laajasti eri toimijoiden käyttöön.

Toimenpide-ehdotukset

- Rakennetaan ja vahvistetaan alueellisia tuottajaverkostoja osana kuntien ja alueiden elinvoima-, turvallisuus- ja elinkeinopolitiikkaa.
- Tuetaan poikkialaista yhteistyötä luovien alojen, matkailun, palvelualojen, yritysten ja viranomaisten välillä turvallisempien ja sosiaalisesti kestävien toimintatapojen vahvistamiseksi.
- Vahvistetaan luovien alojen tuottajien roolia resurssiviisaan yhteistyön mahdollistajina myös suurimpien kaupunkien ulkopuolella.

Tuottajat mahdollistavat muutoksen leviämisen

Kestävän kehityksen mukaisia toimintatapoja kehitetään jatkuvasti eri hankkeissa, organisaatioissa ja projekteissa, mutta hyvät käytännöt jäävät usein yksittäisten toimijoiden tai kokeilujen tasolle. Luovilla aloilla tarvitaan rakenteita, joiden avulla ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävät toimintamallit voivat levitä laajasti koko kentälle.

Tuottajien merkitys korostuu kestävä kehityksen mukaisten toimintatapojen skaalaamisessa, käytännön käyttöönotossa ja laajassa levittämisessä. Tuottajat toimivat sillanrakentajina tutkimuksen, hallinnon, sääntelyn ja ruohonjuuritason toimijoiden välillä sekä mahdollistavat sen, että uudet toimintamallit muuttuvat konkreettisiksi käytännöiksi eri kokoisissa organisaatioissa ja eri alueilla Suomessa.

Tuottajat tuovat käytäntöön tutkimustietoa, kestävä kehityksen tavoitteita, uusia toimintatapoja ja hallinnollisia vaatimuksia tavalla, joka on saavutettavaa ja sovellettavaa arjen toiminnassa. Samalla tuottajat mahdollistavat hyvien käytäntöjen leviämisen yksittäisiä projekteja laajemmin koko luovalle alalle.

Toimenpide-ehdotukset

- Tuetaan luovien alojen tuottajien toimintaa, jotta kestävä kehityksen mukaiset toimintatavat ja hyvät käytännöt leviävät yksittäisistä projekteista laajasti koko luovalle alalle.
- Vahvistetaan luovien alojen tuottajien roolia tutkimuksen, hallinnon ja ruohonjuuritason toimijoiden välisenä sillanrakentajana kestävyttä koskevan tiedon ja käytäntöjen välittämisessä.

Teksti: Tuottajakeskus Living Lab: Susanna Malo/LiveFIN ry, Maija Sydänmaanlakka/Humak ja Susanna Ihanus/TAMK.

**Luovien alojen
tuottajaverkosto**